

Case: Hvilshøj Klimapark

Energi på lavbundsjord

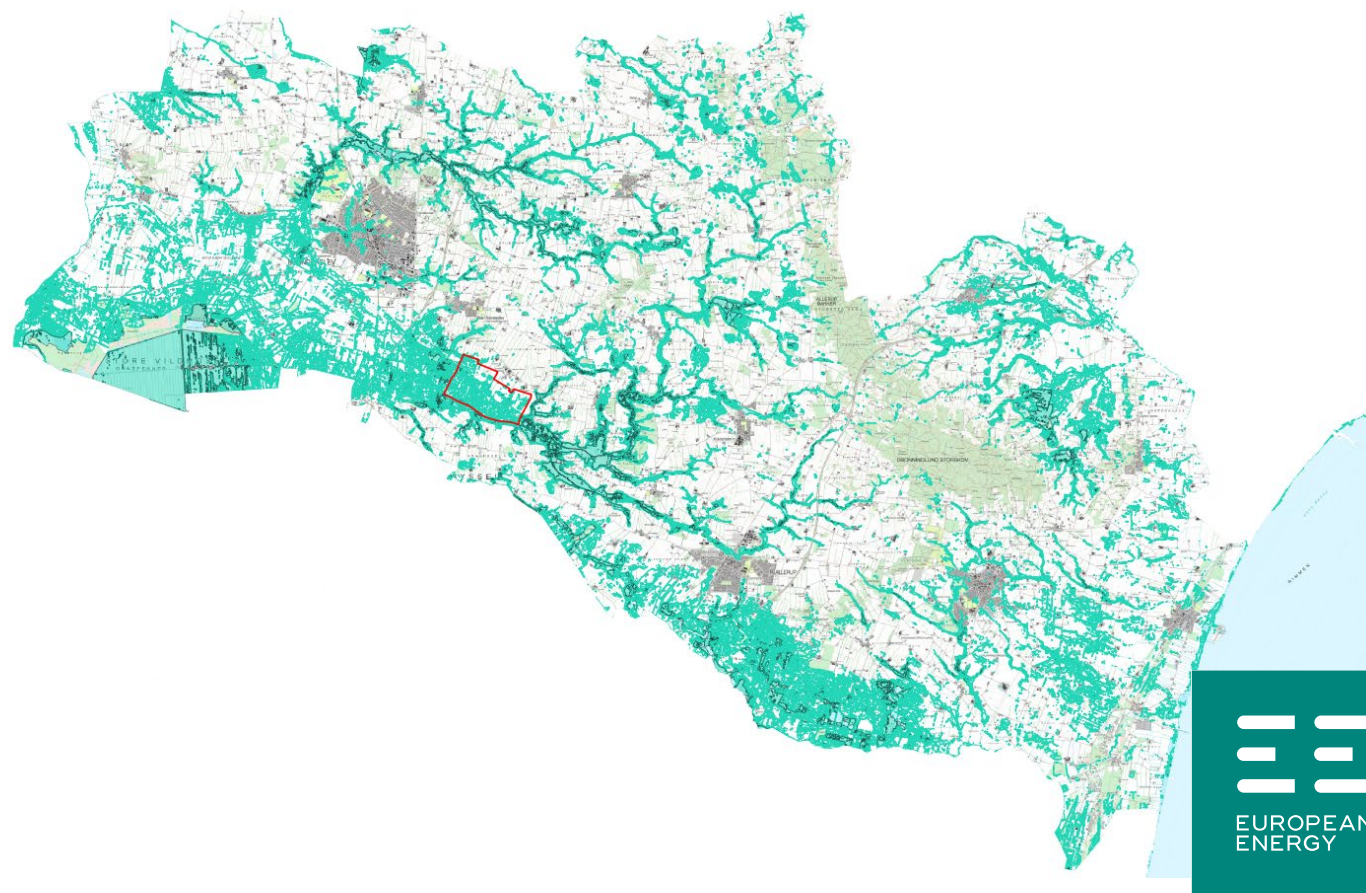

Brønderslev Kommune: Lav bund og høje ambitioner

Brønderslev Kommune har det tredjestørste areal af lavbundsjord i landet. 37 % af kommunens samlede CO₂-udledning stammer fra landbrugsarealer på lavbund.

Derfor har Brønderslev Kommune valgt at gå forrest igennem Plan22-projektet “Lav bund og høje ambitioner”. Dette pilotprojekt fokuserer på effektiv udtagning og omlægning af lavbundsjord for at bidrage til kommunens målsætning om en 70% reduktion i CO₂-udledning inden 2030.

Læs mere om projektet her: [Plan22](#)

LavbundsJORDE står for ca. 50 % af landbrugets CO₂-udledning

- LavbundsJORDE er lavtliggende, fugtig JORD, der drænes og dyrkes. Når det drænes frigives CO₂ og andre drivhusgasser.
- Ca. 7 % af det danske landbrugsareal er kulstofrig lavbundsJORD.
- Dyrkning af den kulstofrige lavbundsJORD står for ca. 50 % af landbrugets CO₂-udledninger.
- Ophør med dyrkning og vådlægning af lavbundsJORDER medfører en betydelig klimagevinst, fordi JORDEN ikke iltes længere, og nedbrydningen af det organiske materiale bremser.
- Traditionelle lavbundsORDNINGER har ikke virket efter hensigten. Der er derfor behov for at kigge på alternative løsninger.
- Hvis landbruget skal bidrage effektivt til at nå Danmarks nationale mål om 70% CO₂-reduktion i 2030, vil det være oplagt at tage lavbundsJORDERNE ud af drift og dermed indkassere klimagevinsten.

Solcelleanlæg på lavbundsjord kan give en stor klimagevinst

Sådan opnår man en klimagevinst

Når lavbundsjord omdannes fra landbrug til energianlæg stoppes iltningen af jorden, og nedbrydningen af organisk materiale bremses. Det betyder, at CO₂-emissioner reduceres væsentligt.

Regulering af grundvandsspejlet er ofte løsningen

Den største klimagevinst opnås ved et grundvandsspejl på 10-15 cm. Ved at regulere grundvandsspejlet op bliver den kulstofrige jord vandmættet, men fortsat under terræn.

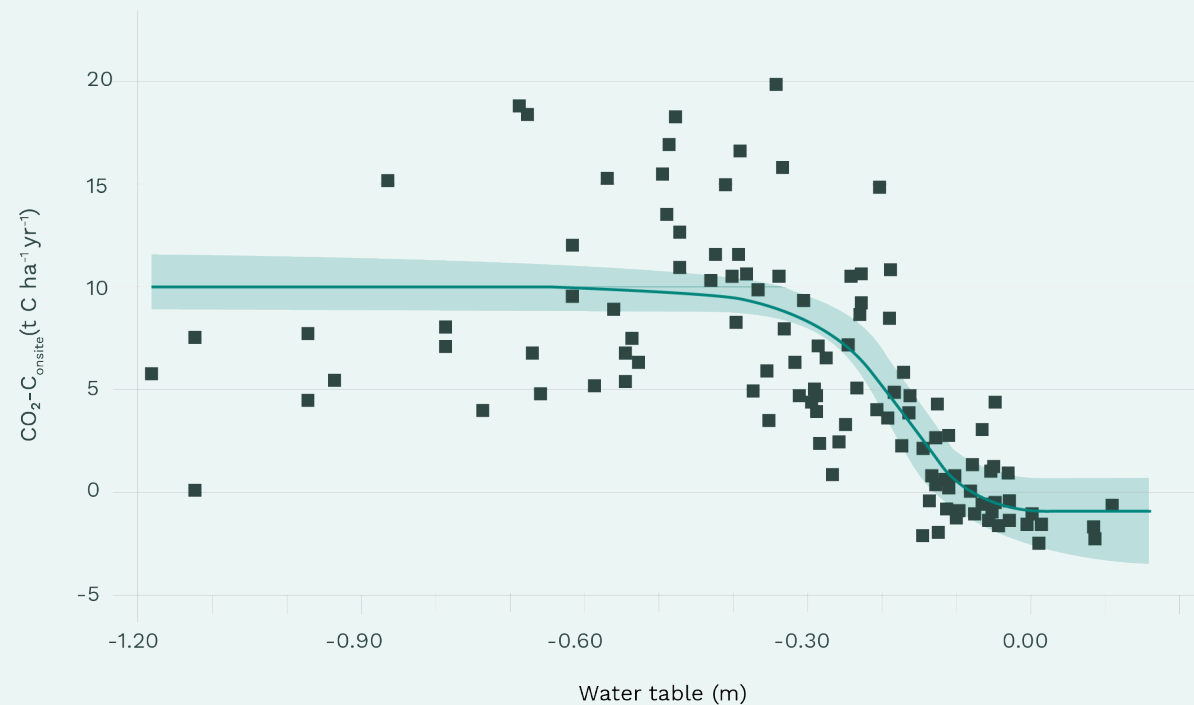
Målet er altså ikke at skabe store oversvømmede arealer, men en aktiv regulering af grundvandsspejlet kan være med til at sikre den højeste klimagevinst.

Målet er færre oversvømmede arealer

Data dokumenterer, hvordan man bedst reducerer CO₂-udledning fra lavbundslande

- Data gengivet af DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi på Aarhus Universitet, viser en tydelig effekt på udledning af drivhusgasser, når grundvandsspejlet er på 10-15 cm.
- I grafen til højre, der er data indsamlet af B. Tiemeyer et al. og publiceret i artiklen, *A new methodology for organic soils in national greenhouse gas inventories: Data synthesis, derivation and application* (2020), ser man, at den største klimagevinst opnås ved at holde vandet lige under jordoverfladen.
- I modsætning til tidligere antagelser vil det altså ikke være nødvendigt at oversvømme arealer for at holde på CO₂, men blot dræne det tilstrækkeligt, så vandspejlet er på 10-15 cm.

Case: Hvilshøj Klimapark

Solenergi på lavbundsjord

Hvilshøj Klimapark er med sin beliggenhed et særligt velegnet projekt, som kan være en vigtig bidragsyder til kommunens målsætning om 70 % reduktion af CO₂-udledningen i 2030.

- **Beliggenhed:** Brønderslev Kommune
- **Areal:** 367 hektar, hvoraf ca. 220 er lavbund
- **Kapacitet:** Op til 360 MW svarende til grøn strøm til ca. 79.200 husstande
- **Klimagevinst:** 1.300 tons CO₂ årligt
 - Det svarer til ca. 6,5 millioner km i en gennemsnitlig benzinbil (200 g CO₂/km), eller 162 gange rundt om Jorden.
- **Projektområdet er som lavbundsprojekt opdelt i to områder:**
 - Et lavere beliggende areal mod Ryå, hvor der foretages en aktiv regulering af grundvandsspejlet med henblik på at reducere udledningen af drivhusgasser.
 - Et højere beliggende areal mod nord, hvor der sker en ekstensivering af arealer.

Projektstatus anno 2025: Hvilshøj Klimapark befinder sig i politisk planproces og forventes godkendt i 2025.

Billede: Visualisering af Hvilshøj Klimaparks naturområde. Solcelleanlægget befinder sig afskærmet bag beplantningen i baggrunden.

Naturprojekt i Hvilshøj

- Som del af Hvilshøj Klimapark etableres også et naturområde langs Ryå på ca. 44 hektar.
- Inden for naturområdet forventes selvsåede træer og buske over tid at indfinde sig på arealerne. Der udlægges større kvasbunker til fordel for biodiversiteten, hvilket vil skabe nye levesteder for planter, insekter og fugle.
- Ved omlægning fra landbrug opstår der naturforbedring i hele arealet. Dog inkluderer projektet et areal specifikt allokeret til, at naturen kan vokse frit og divers.
- Ved at kombinere solcelleanlæg og naturprojekter kan produktionen af vedvarende energi bidrage positivt til landets biodiversitet, hvorved to kriser adresseres samtidig.

For yderligere information
om projektet:

European Energy:
Andreas Boyschau
ab@europeanenergy.com
Tlf. 31 55 10 11

